

hed om noget saadant som Skattelove, men delvis ogsaa maa ønske det udadtil. I samme Øjeblik som man kan enes om en saa stor Ting som en Grundlov her i Danmark — jeg ved vel, at der er nogle enkelte, der protesterer derimod, men de fire store Partier her i Landet er dog som Partier enedes om Grundloven. —, maatte man da ogsaa kunne enes om noget saa nødvendigt som disse Skattelove. Fra alle Sider anerkendes det dog, at nye Indtægter for Staten er en Nødvendighed under de nuværende Forhold. Dernæst maa jeg sige, at man har jo været enig om det, der har skabt Nødvendigheden af nye Skatter. Man har været enig om Statslaanet, og da dette er blevet vedtaget her i Rigsdagen enstemmigt fra alle Partiernes Side, maatte man dog gaa ud fra, at naar saa Spørgsmaalet rejser sig om Renter og Afdrag af dette Statslaan, kunde man kræve, at de Partier, der har været med til dette, ikke unddrager sig Arbejdet paa og Forhandlingen om, hvorledes Renter og Afdrag skal komme til Veje. Men dernæst har man jo egentlig ogsaa været fuldkommen enig om det, der har frembragt Nødvendigheden af saa stort et Statslaan som det, man vedtog den Gang, idet Statslaanet jo ikke mindst skyldes, at man fra alle Sider enedes om, at der burde finde meget store Udgifter Sted til militære Øjemed — og ikke mindst har det jo været Tilfældet for de konservative Partiernes Vedkommende, ikke mindst fra dem har Kravet lydt om, at man her i Danmark skulde skaffe en Militærstyrke til Stede, til hvilken Udgiften jo saa har været ganske overordentlig stor. Heller ikke kan man være uvidende om, at der skulde en særlig Forsorg til, medens Sikringsstyrken var indkaldt. Man vil paa Tillægsbevillingsloven, som nu er naaet op til det høje Lands ting, finde ansat meget store Beløb til Hjælpekasserne, og de repræsenterer jo, som ærede Medlemmer ved, en Forsorg, som finder Sted paa Grund af Indkaldelsen. Derom har man altsaa været enig, og endvidere har man været enig om, at Staten under de nuværende Omstændigheder ingenlunde skulde opgive sin Fortagsomhed, sin Sætten Arbejder i Gang. Tværtimod har man paa Finansloven forlangt, at Staten skulde være en rigelig Arbejdsgiver i den nuværende Tid.

Alt dette har gjort, at Staten har maattet gaa til Laan for at skaffe sig de nødvendige Midler. Sikringsstyrken havde jo allerede været indkaldt siden August, da jeg i Oktober havde den Ære at fore-

slaa Optagelsen af et indenlandsk Statslaan paa 60 Mill. Kr.; det er ogsaa med Rigsdagens Samtykke, at Finansministeriet har udstedt Statsbeviser til 10 Mill. Kr., idet en Lov om Statsbeviser er blevet vedtaget af den høje Rigsdag. Disse Statsbeviser forfalder den 1. Oktober og 1. November, og Pengene skal skaffes til Veje. Herefter kan jeg ikke se rettere, end at der paahviler den høje Rigsdag en Pligt — som jeg heller ikke har nogen Grund til at tro, den vil unddrage sig — til at skaffe ogsaa Midlerne til Stede, Midlerne, som allerede nævnt, til Forrentning og Afdrag paa Laanet og Midlerne til overhovedet at holde Statens Husholdning i Gang uden at skulle skride til nye Udveje, enten til nye Laan, hvad jeg i og for sig ikke antager, at Rigsdagen gerne vil se, eller ogsaa til ny Skatteudskrivning, af anden Art maaske end denne, maaske ogsaa af samme Art. Jeg kan nemlig ikke se bort fra, at hvis Krigen varer længe endnu — og ingen ved jo noget om dens Varighed —, saa vil vi staa overfor meget vanskelige Tilstande. Man kan naturligvis henvise Finansministeren til, at der f. Eks. endnu er 15 Mill. Kr. tilbage af de Statsbeviser, som Rigsdagen har givet Finansministeriet Myndighed til at udstede; men det er dog Galgenfrist, for at udstede 15 Mill. Kr. nye Gældsbeviser vil dog kun sige, at man senere skal afbetale 15 Mill. Kr. Man kan naturligvis derved udskyde Fordringen og Regningen noget, et helt Aar; men den kommer jo alligevel, og det maa jo dog være Rigsdagens Pligt lige saavel som Regningens at forudse de Vanskeligheder, der saa vil komme, og i Tide afbøde dem ved at skaffe Staten den Indtægt, som kræves. Jeg maa endelig hertil føje, at det ingenlunde er saaledes, at den høje Rigsdag paa noget Punkt har foretrukket en streng Sparsomhed fremfor en ret kraftig Udgiften af Midler og Sætten Arbejder i Gang. Man kunde naturligvis have tænkt sig den Mulighed, at en streng Sparsomhed var blevet Tidens Løsen; men det er ikke sket, og det ligger naturligvis i forskellige Omstændigheder. For det første ligger det i, at under den store Arbejdsløshed og Dyrtid, hvor mange lider Nød, kommer man let ind paa dette at sætte Arbejder i Gang, og desuden er jeg bange for, at det, at der anvendes saa overordentlig mange Midler af Staten til militære Øjemed, let gør, at man ikke føler nogen stor Trang til at spare til borgerlige Formaal. Der kommer let der en Art Balance frem eller Tilveje-